

Spis treści

Wstęp. „Od czasu do czasu zastanawiamy się, kim są prawdziwi mężczyźni...”	9
1. Serhij Żadana a współczesna literatura ukraińska	11
2. Miejsce twórczości Serhija Żadana w ukraińskim dyskursie naukowym	14
3. <i>Men & masculinities studies</i> oraz <i>gender studies</i> w literaturoznawstwie ukraińskim	17
4. Metodologia badań i plan pracy	19
Rozdział 1. <i>Men & masculinities studies</i>. Przegląd stanu badań	23
1. <i>Men studies</i> : od psychoanalizy do <i>queer studies</i>	24
1.1. Psychoanaliza	25
1.2. Antropologia i socjologia: etnografia i płęć kulturowa	27
1.3. Feminizm: konstrukt kobiecości — patriarchat	28
1.4. Poststrukturalizm: władza — wiedza — dyskurs	29
1.5. <i>Queer</i> : performatywność i perspektywa marginesów	30
2. <i>Men's studies</i>	32
2.1. Rodowód anglo-amerykańskich studiów nad męskością	32
2.2. Współczesne <i>men and masculinities studies</i>	35
3. Polskie, ukraińskie i rosyjskie badania nad męskością	42
3.1. Polska	42
3.2. Rosja	44
3.3. Ukraina	45
4. Podsumowanie	47
Rozdział 2. „Mężnych mężczyzn czeka długie życie...” Transformacja ukraińskiej męskości hegemonialnej w prozie Serhija Żadana	49
1. Polityka płciowa w ZSRR	50
2. Hegemonialny model radzieckiej męskości	51
3. Role płciowe po upadku ZSRR	54
4. Ukraińscy mężczyźni i męskość po upadku komunizmu	56
4.1. Symboliczna męskość hegemonialna	56
4.2. Obraz ukraińskich mężczyzn	57
5. Kiedy chłopcy zostają mężczyznami? Przypadek prozy Serhija Żadana	59
5.1. Męskie dorastanie	60
5.1.1. Młodzież i kategoria nastolatka	61
5.1.2. Młodzi buntownicy w powieści <i>Depeche Mode</i>	63
5.1.3. Zerwanie z syndromem wiecznego chłopca: <i>Anarchy in the UKR</i> i <i>Woroszylowgrad</i>	67
5.1.4. Podsumowanie	77

5.2. Męskość: przemoc, podejmowanie ryzyka i ukrywanie emocji	77
5.2.1. Związek między męskością a przemocą	79
5.2.2. Męskość, przemoc i instytucje państwowe	82
5.2.2.1. Milicja	84
5.2.3. Sport i poczucie męskiej wspólnoty: przemoc i piłka nożna	87
5.2.3.1. Kibice i chuligani, czyli młodzieżowa fascynacja futbolem	89
5.2.3.2. Sportowe wzory męskości	94
5.2.3.3. Futbol źródłem męskości w <i>Woroszyłowgradzie</i>	96
5.3. Być mężczyzną, czyli nie być zniewieściałym	100
5.3.1. Ukraińska homofobia	102
5.3.2. Homofobia i homohisteria w prozie Serhija Żadana	104
5.3.2.1. Homoseksualiści w prozie Żadana	107
5.3.2.2. Dyskredytacja męskości poprzez dyskurs homofobiczny	109
5.3.3. Podsumowanie	110

Rozdział 3. „A kiedy dojdzie do wojny między płciami, kto wówczas pozostanie...?” Relacje między mężczyznami a kobietami w prozie Serhija Żadana

1. Nieobecne matki i matczyne kochanki	114
2. Podlotki	125
3. Prostytutki	132
4. Lesbijki	138
5. Partnerstwo?	143
6. Podsumowanie	146

Zakończenie. Męskość jako projekt	148
---	-----

Bibliografia	151
------------------------	-----

Резюме	167
------------------	-----

Summary	170
-------------------	-----

Indeks osób	173
-----------------------	-----